

2024. augusztus 11–24.

ÉLETÜNK

Budapest-Kálvin Téri Református Egyházközség

JÉZUSSAL A REMÉNYSÉG ÚTJÁN

Jézus világunkban való megjelenése óta van értelme hinni, hogy nem vagyunk egyedül ezen a világon, még ha úgy véljük is, hogy véglegesen magunkra hagytak minket; hogy úgy gondol ránk Valaki, ahogyan Jézus gondolt a galileai szegényekre, és hogy Isten e megemlékezésében elrejtettség és remény van. Aki Jézussal járja az utat, tudja: e világon semmi sem megy veszendőbe. Nincs véletlen. Megéri élni. Isten terve, Isten szándéka alapján élünk, és meg fogjuk ismerni azt az értelmet, amely ebben a szándékban rejtőzik. – Jézus követői sem tudják egyszerűen megfogalmazni a létezés értelmét. Rájuk is érvényes, hogy emberi szavakkal nem lehet mindent kifejezni, de olyan képeket tartanak szemünk elé, amelyek tükrözik az igazságot. Az igazság ugyanis mindig csak képekben van jelen ezen a földön, azokban a színekben, amelyeket szemünk érzékel. Ilyen bibliai kép a „lakoma”, az „arany város”, a „kert”. Jézus óta tudjuk, hogy szabad hinnünk az élet sikerében akkor is, amikor úgy látszik, hogy zátonyra fut. – Isten országa ugyanis „el fog jönni”. Mintegy betör majd világunk peremén. A látható és a láthatatlan valóság eggyé válik majd. Nem úgy lesz, hogy szépségben kezdjük életünket és alaktalanságban végezzük, hanem saját, tulajdonképpen alakunkban fogjuk elérni létünk célját. Ahogyan mi magunk sem, ez a világ sincs a pusztulásnak szentelve, hanem beteljesedés vár rá. A Teremtő a Beteljesítő is. A reménynek ezt az útját járd a nyomomban – mondja Jézus. Kövess engem! Ez a bízó emberek útja, akik ragaszkodnak reményük céljához.

„Ez a titok az, hogy Krisztus közöttetek van: reménysége az eljövendő dicsőségnek.”

(Kol 1,27.b)

(Jörg Zink)

Olvassuk közösen a Bibliát! Imádkozzunk együtt!

Augusztus 11., vasárnap, olvasandó: Mt 13,10–23

„A tanítványok odamentek hozzá, és megkérdezték tőle: Miért beszélsz nekik példázatokban? Ő így válaszolt: Mert nektek megadatott, hogy ismerjétek a mennyek országának titkait, azoknak pedig nem adatott meg. Mert akinek van, annak adatik, és bővelkedik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van. Azért beszélek nekik példázatokban, mert látván nem látnak, és hallván nem hallanak, és nem értenek, és beteljesedik rajtuk Ézsaiás jövendölése: „Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjétek! Mert megkövödött e nép szíve, fülükkel nehezen hallanak, szemüket behunyták, hogy szemükkel ne lássanak, fülükkel ne halljanak, szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.” A ti szemetek pedig boldog, mert lát, és fületek boldog, mert hall. Bizony mondom nektek, hogy sok próféta és igaz ember kívánta látni, amiket ti láttok, de nem látták, és hallani, amiket ti hallotok, de nem hallották. Ti azért halljátok meg a magvető példázatát! Mindazokhoz, akik hallják a mennyek országának igéjét, és nem értik, eljön a gonosz, és elragadja azt, ami szívükbe van vetve: ez az útfélre esett mag. A köves talajra esett mag pedig az, aki hallja az igét, és azonnal örömmel fogadja, de valójában nincs gyökere, nem állhatatos: mihelyt nyomorúság vagy üldözés támad az ige miatt, azonnal elbukik. A tövisek közé esett mag pedig az, aki hallja az igét, de e világ gondja és a gazdagság csábítása megfojtja az igét, és terméketlen lesz. A jó földbe esett mag pedig az, aki hallja és érti az igét, és termést hoz: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit.”

Magyarázat:

Tanítványai kérdésére válaszolva Jézus ismerteti velük a példázatos tanítás célját. Eszerint a tanítványoknak Isten megadta azt a lehetőséget, hogy elfogadják Isten országának titkát, az emberi értelemnek ellentmondó lényegét. Ehhez tartozik az is, hogy aki – Istentől kapott javaival – hűségesen sáfárkodik, az egyre többet kap; de aki önzően jogos birtokának tartja azt a keveset, amije van, az nem kap többet: így végül semmivé foszlik mindaz, amit a magáénak hitt, és kitűnik róla, hogy csupán hamis látszat volt. A prófétai idézet (Ézs 6,9–10) arról szól, ami Jézus földi élete során Izráelben valósággá válik. A megkeményedett szívű nép értetlensége kárhózatának forrásává válik, míg a tanítványokat fogékonyságuk örök boldogsággal jutalmazza. Olyasminek váltak a részeseivé, amit az előttük járt nemzedékek hön óhajtottak, de nekik nem adatott meg. – Végül a magvető példázatának értelmező megismétlése zárja az igeszakaszt. Mag és föld, az ige és az igét hallgató ember szíve elválaszthatatlan egység ebben. Az útra hullott mag sorsa arra utal, hogy van, aki meghallja ugyan az igét, de a démoni erők nem engedik, hogy meggyökerezzenek szívükben, az ighallgatásnak semmilyen eredménye nincs. A sziklás talajra hullott mag sorsa arról szól, hogy a felszínes hallgató nagy örömmel hallgatja az igét, de nincsen benne tartós hatása: a legelső próba hatására hűtlenné válik a hallottakhoz. A tövisek magva a felnövő új vetéssel együtt kél ki, és elfojtja ezt: így fojtja el az aggodalmaskodás vagy földi jólét hajszolása a hallott igét azokban, akik ilyen utakon járnak. A jó földbe hullott mag azt az esetet példázta, amikor az ige fogékony, engedelmes szívre talál, és ezt eredménye, a gazdag, túlradó bőségu termés igazolja.

Budapest-Kálvin Téri Református Egyházközség Hírlevele

Mindezekből azt kell megérteniük a hallgatónak, hogy Isten országa elenyészően jelentéktelen földi kezdet után jut majd el csodálatos mennyei hatalmára és dicsőségére. Ha nagyon kicsinek és erőtlennek látszik Isten országa földi életünk idején, akkor sem szabad csüggednünk: Isten szabta eléje ezt az utat.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy Isten Igéjében, Isten szavában ott rejlik a mennyei erő, a felülről való hatalom, az élet teljessége, mint a magban a csírázás. Ez az Igében rejlő, abból kibontakozó hatalom az, amelyik teremt, újjáteremt, megvált; és amelyik mindezek mellett megerősít, vigasztal, bátorít, bölcsességet ajándékoz, utat mutat, kérdésekre bizonyosan válaszol, emberi problémákat valóságosan megold. Ez az igei-isteni hatalom közösséget, gyülekezetet, egyházat hoz létre, és tart meg a világ végezetéig. Dicsőítsük Istent, hogy ilyen hatalmas az Ő Igéje!

Augusztus 12., hétfő, olvasandó: Mt 13,24–30

„Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a szántóföldjébe. De amíg az emberek aludtak, eljött az ellensége, konkolyt vetett a búza közé, és elment. Amikor a vetés szárba szökken, és kezdett kalászt hozni, látható lett a konkoly is. A szolgák ekkor odamentek a gazdához, és ezt mondták neki: Uram, te jó magot vetettél a földedbe. Honnan került hát bele a konkoly? Ő pedig így felelt: Valamelyik ellenségem tette ezt! A szolgák erre megkérdezték: Akarod-e, hogy elmenjünk, és összeszedjük a konkolyt? Ő azonban így válaszolt: Nem, mert amíg a konkolyt szednétek, kiszaggatnátok vele együtt a búzát is. Hadd nőjön együtt mind a kettő az aratásig, és majd az aratás idején szólak az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, kössétek kévébe, és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek be csűrömbe!”

Magyarázat:

Bár ez a példázat is a magvetés témakörébe tartozik, azonban itt már a vetőmag minőségéről is szó esik. A példázat megértésére két – kissé túlzó – állítás vezet el: az egyik az, hogy a vetés teljesen ki van szolgáltatva az emberek önkényének: éjjel senki sem vigyáz rá, mindenki azt tesz vele, amit akar; azonkívül a megszokottól eltérően nem a vetőmag minősége miatt kerül konkoly a vetésbe, hanem ellenséges mesterkedések következtében. Beszédes az a vonás is, hogy Palesztinában a konkolyt általában a búza megromlott fajtájának tekintették: egészen kicsiny korában ugyanis meg sem különböztethető tőle. A szolgák kérdésének csak annyi a célja, hogy alkalmat adjanak a gazda válaszára. Ennek a válasznak viszont az a lényege, hogy az aratásig (ez Izráelben mindig a végső ítélet képe) nincs helye konkoly és búza – jó és rossz – ítéletes szétválasztásának. Jézus kritizálói, a farizeusok teológiájának legfőbb programjáról tehát kitűnik, hogy Isten országának építése helyett csak Isten országát rombolja, mert ítélkezésének türelmetlenségével azt idézi elő, hogy a rossz kiirtásával együtt a jót is semmivé teszik azok, akik ezen az úton járnak.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy a jó magot Ő maga, az Úr Jézus Krisztus veti el a világba, és ez a jó mag az Isten országának gyermekeit jelenti (Mt 13,37).

Indítson hálára minket annak felismerése, hogy Urunktól való minden vitathatatlan jó ebben a világban; a hitünk is Őtőle való, amivel ezt a jót meg tudjuk ragadni, és tovább tudjuk munkálni, hogy Isten országa növekedjék ebben a világban. Könyörögjünk Urunkhoz, hogy a rossz evilági jelenléte ne félemlítsen meg, és ne gerjesszen hamis indulatot bennünk, hanem ehelyett keressük inkább az Isten országát. Nem a mi dolgunk ítélni és kiirtani a rosszat magunk közül. Ne a gonoszlól, az ítéletről beszéljünk másoknak, hanem az Úr jóságáról, az örök élet evangéliumáról!

Augusztus 13., kedd, olvasandó: Mt 13,31–35

„Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet vesz az ember, és elvet a szántóföldjébe. Ez ugyan kisebb minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél, és fává lesz, úgyhogy eljönnek az égi madarak, és fészket raknak ágai között. Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet vesz az asszony, belekever három mérce lisztbe, míg végül az egész megkel. Mindezt példázatokban mondta el Jézus a sokaságnak, és példázat nélkül semmit nem mondott nekik, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „Példázatokra nyitom meg számat, a világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.”

Magyarázat:

A példázatpár az Isten országa földi formájának jelentéktelensége és mennyei formájának hatalmas dicsősége közötti feszültséget szemlélteti. A különbség közöttük az, hogy amíg a mustármag példázata csupán a két végpont ellentétére mutat rá, addig a kovász példázata a kettő közötti folyamatra is. A mustármaghoz hasonlóan Isten országa e földön feltűnően kicsiny, de aztán végső kiteljesedésekor messze túlnő a földön látszólag vele egy kategóriába tartozó közösségeken (ugyanis a „zöldségféle” számba menő mustárcserje Palesztinában 4 méter magasra is megnő). A kovász példázata viszont Isten országának e világban megmutatkozó erjesztő, feszítő erejét szemlélteti. Az ige áthatja az egész világot: ez itt, most még rejtetten jelentkezik: eredményeiben az új világban lesz szemlélhetővé. – Végül Jézus zárószavaiban az összefoglaló gondolat arra utal, hogy a példázatos tanítás több, mint egyszerű forma: Isten országának lényegét fejezi ki. Isten országa kezdettől fogva rejtett dolog. Jézus nem szubjektív hajlamai miatt tanít példázatokban, hanem ezzel is Isten öröktől fogva való akaratát teljesíti be (Zsolt 78,2).

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy eljött és itt van Az, akire szüksége van ennek a világnak. Isten országa már itt van közöttünk, mert Jézus Krisztus eljött, Igéje és Lelke által pedig itt van velünk. Ugyan még kicsi, alig észrevehető, szinte nem is tényező a világ számára a mennyek országa. Mégis azt az ígéretet kaptuk, a legkisebb a legnagyobb lesz (31-32) és betölt mindent (33), „fészket” ad számunkra (32). Dicsőítsük az életadó Istent, hogy az Ő országa, uralma kicsiny kezdetből lesz egyre hatalmasabbá, míg végül minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr (Fil 2,10). Isten országának növekedését nem tudjuk befolyásolni. Az Ige hirdetésével locsolhatjuk és táplálhatjuk a fát, de a növekedés az Isten kezében van (1Kor 3,7).

Kérjük Urunk segítségét, hogy ez a tény ne tegyen bennünket passzívá, tétlenné, de módszeres pótcselekvővé sem; egyszerűen hirdessük és éljük az Igét: ennyi elég. Az Úr ennyit vár tőlünk.

Augusztus 14., szerda, olvasandó: Mt 13,36–43

„Ekkor elbocsátotta a sokaságot, és bement a házba, tanítványai pedig ezzel a kéréssel fordultak hozzá: Magyarázd meg nekünk a szántóföldben nőtt konkoly példázatát! Ő pedig így válaszolt nekik: Az, aki a jó magot veti, az Emberfia, a szántóföld a világ, a jó mag a mennyek országának fiai, a konkoly a gonosz fiai, az ellenség, aki elvetette a konkolyt, az ördög; az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok. Ahogyan tehát a konkolyt összegyűjtik és megégetik, úgy lesz a világ végén. Az Emberfia elküldi majd angyalait, és összegyűjtenek országából minden botránkozást okozót és gonosztevőt, és a tüzes kemencébe vetik őket: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. Akkor majd az igazak fénylenek Atyjuk országában, mint a nap. Akinek van füle, hallja!”

Magyarázat:

A búza és konkoly példázatára visszatérő tanítás megismétlését az indokolja, hogy most nem a tömeghez, hanem tulajdon kérésükre csak tanítványaihoz fordul Jézus. Az Emberfia áll előttünk ismét, az Isten országához tartozókat és az ellentábort pedig az a mennyek országának fiai, illetve a gonosz fiai kifejezések jelölik. A világekorszak szemlélete egészen apokaliptikus: csak az aratás képével jelzett végső ítélet és végrehajtói, az angyalok vannak említve. A gyülekezetre és bizonyoságtételére most semmi nem utal, a tanítás egészen Isten oldaláról nézi az ember a világ sorsát: az elvetett mag sem az ígét jelenti, hanem a világban élő kétféle embert. Első látásra úgy tűnik, hogy a világ ki van szolgáltatva a gonosznak: ez el is végzi benne Isten ellen irányuló munkáját. De ha oda is vetheti a maga gonosz magvetését Isten jó vetése mellé, mégsem érheti el vele, hogy a jó mag megromoljon. Ez bontakozik ki az ítéletben is: az angyalok egyetlen esetben sem tévesztik össze a jókat és a gonoszokat. – Az ember türelmetlen ítélkező hajlama ellen irányul a tanítás. Krisztus követőit sokszor elcsüggesztik a gonosz munkái, és már itt a földön szeretnének „tiszta helyzetet teremteni” Isten országa kérdésében. Jézus int, hogy ilyen módon minduntalan összetéveszteniék Isten igazságát a magunk igazával, és csak súlyos bajt okoznánk Isten országa életében. A mi igazságunk akkor ragyog majd fel, amikor a világ sorsa is csalhatatlan biztonsággal beteljesedik. Sem a gögös magabiztosság, sem a kétségbeesés nem járható út számunkra. A mi utunk: hallani és megérteni az ígéreteket, hogy ezekhez igazodjék életünk.

Imádkozzunk, adjunk hálát Urunknak a lehetőségért, hogy az első tanítványokhoz hasonlóan mi is kérhetjük Jézustól, hogy magyarázza meg számunkra igéjét, tanítását, ha nem értjük. Hiszen minden ige Krisztus Urunk magyarázatára szorul, mert mi gyarló, önző értelmezéssel nyúlunk Isten szavához is. Kérjük Őt, hogy ha emberi eszközökön, lelkészeken, tanítókon keresztül adja is a magyarázatot, de rajtuk keresztül is Ő szóljon hozzánk! Magasztaljuk Urunkat irántunk való szeretetért, kegyelméért, hogy bár ebben a példázatában a végítélet képe elevenedik meg

előttünk, amelyben először a gonoszul élők és cselekvők elvettetéséről hallunk, de nyomában rögtön megjelenik az ítélet másik vonatkozása, hogy az Isten által igazaknak nyilvánítottak az Ő dicsőségében részesülnek (fénylenek, mint a nap). A kegyelem éppen az, a maga felfoghatatlanságában, hogy noha gonoszt cselekedtünk mi is, és mégis igaznak tart bennünket az Úr. A kegyelmet nyert ember szíve azonban csak könyörögni tud azért, hogy mások számára se legyen a világ vége a sírás és fogcsikorgatás ideje.

Augusztus 15., csütörtök, olvasandó: Mt 13,44–52

„Hasonló a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet az ember, miután megtalált, elrejt, majd örömeiben elmegy, eladja mindenét, amiye van, és megveszi azt a szántóföldet. Hasonló a mennyek országa a kereskedőhöz is, aki szép gyöngyöket keres. Amikor egy nagy értékű gyöngyre talál, elmegy, eladja mindenét, amiye van, és megvásárolja azt. Hasonló a mennyek országa a tengerbe kivetett háléhoz is, amely mindenféle halat összegyűjt. Amikor megtelik, kivonják a partra, és nekiülve a jókat edényekbe gyűjtik, a hitványakat pedig kidobják. Így lesz a világ végén is: eljönnek az angyalok, és kiválogatják a gonoszokat az igazak közül, és a tüzes kemencébe vetik őket, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. Megértettétek mindezt? – kérdezte tőlük Jézus. Azok így válaszoltak: Igen. Ő pedig ezt mondta nekik: Azért minden írástudó, aki tanítványává lett a mennyek országának, hasonló ahhoz a házigazdához, aki újat és ót hoz elő kamrájából.”

Magyarázat:

Mindkét példázat azt tanítja, hogy Isten országába csak úgy juthat el az ember, ha mindenét odaadja érte. Az elsőben az a hangsúlyos, hogy a földműves véletlenül jut hozzá a kincshez, de azután törvényes módon akar tulajdonosává lenni, ezért megveszi a földet. A második példázat hangsúlya arra esik, hogy a kincs megtalálója foglalkozásszerű keresés közben talál rá a drágagyöngyre, de a következtetést ugyanúgy kell levonnia, mint a példázatbeli földművesnek: mindenét el kell adnia, hogy övé lehessen a drága kincs. – A harmadik képben a konkoly és búza példázatának alapgondolata ismétlődik, új megvilágításban. Maga a kép szemléletes, nem is szorul magyarázatra. A nagy vontatóhálót a part mentén vagy a mélyben több halászhajóról merítették a tenger alá, elindultak vele egy irányban, és amikor érezhető volt, hogy megtelt, akkor kivonták a partra. A példázat megértésében a legfontosabb mozzanatok ezek: Isten országának ügye a mennyből nézve világos, csak a földön homályos és titokzatos, azok között, akik dolgoznak benne; a halászat folyamata közben nincsen idő a halak válogatására: az Isten országában végzett szolgálat nem fér össze az ítékezés magatartásával, vagy szolgál az ember, vagy ítékeznek. – Jézus záró és összefoglaló kérdése nyilván valamennyi példázatra vonatkozik, és a kérdező Mester elfogadja a tanítványok válaszát. Ezt a választ egy példázattal értékeli, amelynek lényege az, hogy a Szentírás igazi ismerője az, aki engedelmesen őrzi a megszentelt hagyományokat, de egyúttal készségesen vállalja a Krisztusban adott újat.

Imádkozzunk, adjunk hálát Istennek, hogy az Ő országa, kegyelmének és uralmának valósága olyan, mint egy elrejtett, maradandó kincs, vagy egy igazgyöngy, amelyre Isten kegyelméből találhatunk rá: akár úgy, hogy a mindennapi munkánkat végezve nem keressük tudatosan ezt a kincset; akár úgy, hogy ebből az állandó keresésből áll az életünk. Legyünk akár a szántó-vető emberhez, akár a kereskedőhöz hasonlóak: mindkét eset azt hirdeti, hogy a megváltó Isten jelenléte: ajándék az életünkben, Akiben feltárult az eddig elrejtett, örök kincs és igazgyöngy. Köszönjük meg Istennek, hogy nem a mi akarásunk, keresésünk a lényeg, hanem az Ő minket megelőző, minket kereső kegyelme, rólunk való döntése. Adja meg nekünk az Örökkévaló, hogy amikor feltárul előttünk ez a kincs, felragyog ez az igazgyöngy, attól kezdve tudjunk mindent Őrá bízni, mindent átadni, elengedni azért, hogy meggazdagodjunk Krisztusban. Aki szegénnyé lesz, aki mindent átad Őneki, azt gazdagítja meg Isten. Jézus Krisztus is gazdag lévén szegénnyé lett, hogy mi az Ő szegénysége által meggazdagodjunk (2Kor 8,9).

Augusztus 16., péntek, olvasandó: Mt 13,53–58

„Miután Jézus elmondta ezeket a példázatokat, továbbment onnan. És hazájába érve úgy tanította őket a zsinagógájukban, hogy megdöbbenve mondták: Honnan van benne ez a bölcsesség és a csodatevő erő? Vajon nem az ácsmester fia ez? Nem az ő anyját hívják Máriának, testvéreit pedig Jakabnak, Józsefnek, Simonnak és Júdásnak? És a húgai nem itt élnek-e valamennyien? Ugyan honnan van benne mindez? És megbotránkoztak benne, Jézus pedig így szólt hozzájuk: Sehol sem vetik meg a prófétát, csak saját hazájában és a maga házában. Nem is tett ott sok csodát hitlenségük miatt.

Magyarázat:

Máté evangélista itt arról szól, hogy miután Jézus már galileai környezetének szinte minden elemével szembekerült, most már csak szülővárosa és szűkebb hazájának uralkodója (14,1–12) van hátra. Názáret az utolsó állomás Galileában: innen már állandóan úton van Jézus. Hogy a zsinagógában tanít, az természetes: ehhez joga volt a gyülekezet bármely felnőtt férfitagjának. Hallgatóságának reagálásába azonban itt az ámulaton kívül már kellemetlen mellézköngye is vegyül. Hiányolják Jézusból személyének titokzatosságát, megbotránkoznak azon, ami Jézusban a legnagyobb ajándék az emberiség számára: ő úgy Isten Fia, hogy közben egészen olyan ember, mint mi. Jézus rámutat arra, hogy ez fájdalmas szükségszerűség: akárki jelennék meg Izráelben az ígéretek útján, a kemény-nyakú nép mindenképpen azon akadna fenn; hogy miért éppen ez a Messiás. Túl ezen, az embernek egy sajátosan torz vonását leplezi le az Úr: az ember csak azt tudja tisztelni, akinek az életét nem ismeri emberi közelségből. Így születik az emberi nagyság sok hazug mítosza, és így tagadja meg az ember az igazi értékeket. Csak természetes, hogy ilyen démoni légkör nem alkalmas a messiási jelek cselekvésére, Jézus meg is tartóztatja magát ettől.

Imádkozzunk, adjunk hálát Istennek, hogy bár korábban távol éltünk Őtőle, Ő mégis közel jött hozzánk Jézusban, – megszólított, és meghívott a vele való istengyermeki közösségre, azáltal, hogy kegyelemből részesültünk Isten Fia

felismerésének ajándékában. A názáretiek azonban csak gyanakodva tudtak Jézusra tekinteni, hiszen közel voltak hozzá: ismerték a szüleit, az egész családját. Ők csak a közöttük felnőtt ácsmestert látták benne. A názáretieket ez a közelség akadályozta meg abban, hogy felismerjék Jézusban a Megváltót. Hálásak lehetünk Istennek, hogy Őáltala felismerhettük: a világon megszületett többi embertől eltérően egyedül Jézus az, akinek a közelében kiderül, hogy Ő nem más, mint amit mutat magáról. Ő az egyetlen, akiben nem csalódhatunk! A názáretiek is hallották Jézus bölcsességét és csodáit, de nem látták meg Jézusban a Krisztust. Megbotránkoztak Jézusban! Ez a názáreti lelkület, amely ma is kísért, és legfeljebb emberi példát, erkölcsi hőst, csodadoktort lát Jézusban, de nem az Isten Fiát, a Megváltót, aki meghalt és feltámadott értünk.

Augusztus 17., szombat, olvasandó: Mt 14,1–12

„Abban az időben Heródes, a negyedes fejedelem meghallotta, hogy mit beszélnek Jézusról, és ezt mondta szolgálóinak: Ez az ember Keresztelő János, ő támadt fel a halottak közül, és ezért vannak benne a csodatevő erők. Heródes ugyanis elfogatta Jánost, bilincsbe verette, és börtönbe záratta, testvérének, Fülöpnek a felesége, Heródiás miatt. János ugyanis azt mondta neki: Nem szabad együtt élned vele! Heródes szerette volna megöletni, de félt a sokaságtól, mert prófétának tartották. Amikor azonban eljött Heródes születésnapja, Heródiás leánya táncolt a társaság előtt, és ez kedvére volt Heródesnek; ezért esküvel fogadta, hogy bármit kér, megadja neki. Ő pedig anyja tanácsára így szólt: Add nekem egy tálon Keresztelő János fejét. A király elkomorodott, de esküje és a vendégek miatt megparancsolta, hogy teljesítsék kérését. Elküldte embereit, lefejeztette Jánost a börtönben. Elhozták a fejét egy tálon, átadták a leánynak, ő pedig odavitte anyjának. Azután eljöttek tanítványai, elvitték a holttestet, és eltemették. Majd elmentek, és hírül adták ezt Jézusnak.”

Magyarázat:

Heródes Antipás (Kr. e. 4–Kr. u. 39) Galilea uralkodója értesül Jézus tetteiről. A felvilágosult hellenista fejedelem a lelke mélyén babonás félelemmel tekint Izráel vallására: ezt szemlélteti találóan az a véleménye, amelyet udvari környezetének nyilvánít Jézus személyének értékeléséről. Magát a véleményt magyarázza az utána elbeszél, időben előbb megtörtént esemény. Heródes Philipposnak, tulajdon testvérének a feleségével élt együtt (tkp. a vadházasságot jelenti az itt használt kifejezés), az ilyen kapcsolat pedig Izráelben törvénytelennek számított. János következetesen és megalkuvás nélkül védelmezte az erkölcsi tisztaságot ebben a kérdésben is, ezért felszólította a fejedelmet: Nem szabad együtt élned vele! – így szükségképpen ki kellett váltania uralkodója ellenkezését. Mégsem egyszerűen ez az ellenkezés pecsételte meg sorsát: Antipás nagyzolása is párosul hozzá. A közvélemény gyűlölte a bitorló zsarnokot, Jánost viszont prófétának könyvelte el: ez magában elég volt arra, hogy féken tartsa Antipást. De egy végzetes alkalom szaván fogta. Születése napját ünnepelte előkelő társaság közepette, és Heródiás leánya nem mindennapi kedvtelést szerzett a vendégeknek táncával. A mámorában fellelkesült Antipás nagyúri ígéretet tesz, a hiúságában mélyen sértett Heródiás gonosz tanácsot ad leányának, ez pedig elfogadja. Heródes zsákutcába jut: állnia kell szavát, ha nem akarja önmagát lejártni. János végzete ezzel megpecsétlődik. Tanítványaitól az

uralkodó nem tagadhatja meg azt a lehetőséget, hogy leróják mesterük iránt a kegyelet adóját. Jézus hamarosan hírt szerez tőlük útkészítője sorsáról. Látszólag sötét, alantas indulatok játszottak közre mindebben, valójában azonban Isten tervében volt ez így előkészítve.

Imádkozzunk azért, hogy amikor Isten azt mondja nekünk, hogy „nem szabad”, akkor felfogjuk, hogy azt értünk mondja, és azért mondja, mert azzal nemcsak az Ő dicsőségét csorbítjuk, hanem szenvedést okozunk a másoknak, és bajt hozunk magunkra is. Bár a ma embere nem szívesen hallja azt, hogy „nem szabad”, azonban Isten jobban tudja, hogy amit tenni kívánunk, annak mi lesz a következménye. Ő értünk szól, engedelmesen fogadjuk el hát, ha azt mondja, hogy „nem szabad”! Ez a figyelmeztetés megállít a lejtőn, megfordulásra, megtérésre hív; ott van benne a korábbi vétkekre vonatkozó kegyelmi ígélet, de a határozott ítélet is, miszerint ha csak egy lépést tovább mész ezen az úton, az maga a halál. Isten kegyelmének jele, ha megállít minket az Ő figyelmeztetése, „nem szabad”. Lehetünk és merjünk lenni mi is Isten eszközei mások életében azzal, hogy nyilvánvaló bűnökre kimondjuk, hogy „nem szabad”; ugyanakkor mindig vizsgáljuk meg, hogy indulatos irigységünk mondatja csupán velünk mások boldogabb, örömtelibb életére azt, hogy „nem szabad”, vagy valóban ez az Isten üzenete általunk, egy konkrét, súlyos helyzetben, amelyet gyógyítani akar az Úr!

Augusztus 18., vasárnap, olvasandó: Mt 14,13–21

„Amikor meghallotta ezt Jézus, eltávozott onnan hajón egy lakatlan helyre egyedül. Amikor meghallotta ezt a sokaság, gyalog követte őt a városokból. Amikor Jézus kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, és meggyógyította betegeiket. Amikor esteledett, odamentek hozzá tanítványai, és ezt mondták: Lakatlan ez a hely, és későre jár. Bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek a falvakba, és vegyenek élelmet maguknak. Jézus azonban ezt mondta nekik: Nem kell elmenniük: ti adjatok nekik enni! Ők így válaszoltak: Nincs itt egyebünk, csak öt kenyérünk és két halunk. Ő pedig ezt mondta: Hozzátok nekem ide azokat! Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a fűre, azután vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta és megtörte a kenyereket, és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak. Miután valamennyien ettek és jóllaktak, összeszedték a maradék darabokat, tizenkét tele kosárral. Aki pedig evett, mintegy ötezer férfi volt, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva.”

Magyarázat:

János halálára válaszul Jézus ismét visszavonul, még legközelebb álló tanítványait sem viszi magával: nem akarja siettetni népével való végső összeütközését. Hogy a tömeg kísérete mit jelent az nem világos: lehet, hogy asszonyok és gyermekek nem mentek el erre a megerőltető útra (vö. 21. v.). Megérkezésekor már a helyszínen várják, és bár egyedül akart lenni, most mégsem utasítja el őket: irgalmasságától indítva válogatás nélkül meggyógyítja valamennyi betegüket. Este van már, amikor tanítványai felhívják figyelmét arra, hogy a tömeg nem készült fel hosszabb távollétre. Jézus nem vonja kétségbe szavaik jogosultságát, de arra akarja ránevelni

őket, hogy nem elég felismerni a bajban levő ember kérdéseit, hanem segíteni is kell rajta. A tanítványok tanácstalanok, mert csak emberi lehetőségeikre gondolnak: Jézus válasza azonban előre veti a következő jel fényét. Ünnepestes formában következik be a tömeg megelégtése: a tanítványokat Jézus belevonja ebbe a munkába, amelyben Isten teremtő ereje érvényesül, és az egész elbeszélés beszédes utalássá válik az úrvacsora sákramentumára. A befejező megjegyzések tárgyilagos számadatokkal szemléltetik a messiási jel nagyságát.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy Jézus nem csak első tanítványainak adta a megáldott és megtört kenyeret, amit azok tovább adtak a többieknek, hanem nekünk, mai tanítványai számára is Jézus töri meg a kenyeret, adja a testi, a lelki, az üdvösséges táplálékot, az ígét, és az úrvacsora sákramentumát, amit mi megkapunk, és továbbadunk. Ez a „szent ingajarat” a mi tanítványi szolgálatunk lényege: üresen Jézushoz menni, Ő meggazdagít; amit pedig Ő ad nekünk, az úgy túlsordul, hogy jut belőle másoknak is. Ez a kenyér táplálja a testet, de Ő nem azért jött, hogy a testet táplálja, hanem hogy életünket megváltsa. Jézus Krisztus megtörtetett teste üdvösségre táplál bennünket. Ezért a tanítványság mindenekelőtt az üdvözítő Jézus Krisztus hirdetése, és nem valami közéleti és társadalmi jobbító tevékenység.

Augusztus 19., hétfő, olvasandó: Mt 14,22–36

„Ezután nyomban sürgetni kezdte tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előtte a tulsó partra, amíg ő elbocsátja a sokaságot. Miután elbocsátotta a sokaságot, egyedül felment a hegyre imádkozni. Amikor beesteledett, egyedül volt ott. A hajó pedig már messze eltávolodott a parttól, és a hullámok között hányódott, mert ellenszél volt. Már hajnalodott, amikor Jézus odament hozzájuk a tengeren járva. Mikor pedig a tanítványok meglátták, hogy a tengeren jár, megrémültek, és ezt mondták: Kísértet ez! És ijedtükben felkiáltottak. De Jézus azonnal megszólította őket, és ezt mondta: Bízattok, én vagyok, ne féljete! Péter ekkor így válaszolt neki: Uram, ha te vagy az, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízen! Ő pedig így szólt: Jöjj! És Péter, kiszállva a hajóból, járt kezdett a vízen, és elindult Jézus felé. Amikor azonban az erős szélre figyelt, megijedt, és amint süllyedni kezdett, felkiáltott: Uram, ments meg! Jézus pedig azonnal kinyújtotta a kezét, megragadta őt, és ezt mondta neki: Kicsinyhitű, miért kételkedtél? És amint beszálltak a hajóba, elült a szél. A hajóban levők pedig leborultak előtte, és ezt mondták: Valóban Isten Fia vagy! – Átkelve Genezáretnél értek partot. Amikor felismerték őt annak a helynek a lakói, hírül adták az egész környéken, és odavittek hozzá minden beteget, és kérték őt, hogy legalább a ruhája szegélyét megérinthessék. És aki csak megérintette, meggyógyult.”

Magyarázat:

Az elbeszélés bevezetése titokzatos: nem értjük, miért kell Jézusnak hajóba parancsolnia tanítványait. Csak a továbbiakból válik világossá, hogy az elkövetkezendő jelre készíti elő ezzel övéit. A tömeg a megelégtetésben félig rejtetten szemlélhette hatalmát, de tanítványainak most olyan jelt ad, amelyből ez teljesen nyilvánvalóvá válik. Míg Jézus a hegyen keresi az Atyával az imádságos közösséget,

ezt az állandó erőforrást, addig tanítványai messze eltávolodnak a tó partjától, és a kedvezőtlen szélviszonyok közt nem tudnak uraivá lenni a hajónak. Hajnali három óra tájban keresi meg őket Jézus, és a halálfélelemben vergődő tanítványok azt hiszik, hogy felzaklatott képzeletük játszik velük, vagy démoni erők környékezik. Ennyi rémületet nem bírnak hangtalanul elviselni: kiáltásban törnek ki, de Jézus azonnal feloldja őket. A tanítványok hisznek is, nem is, és lelkiállapotuk hű érzékeltetőjévé ismét Péter válik. Péter „megáll”, amíg csak az Úrra néz, de azonnal süllyedni kezd, amikor az emberileg reménytelen körülményekre fordítja figyelmét. Jézus mégis magához emeli a kételkedőt, mert kétségei közepette is hozzá fordult segítségért. A hajóban a Mester jelenléte azonnal szilárd helyzetet teremt: a természet erői engedelmeskednek neki, a jel maga pedig annyira lenyűgöző, hogy tanúi az eddig ilyenkor megszokott csodálkozáson és találgató kérdezősködésen túlmenve bizonyosságot tesznek: „Valóban Isten Fia vagy!” – A záró részlet összefoglaló jellegű: Jézus búcsút mond Galileának, és itt adja elő Máté evangéliuma az utolsó gyógyítási elbeszélést. Genezáretben, a tó délnyugati partján érnek partot: ezzel Jézus valóban egész Galileát bejárta. A gyógyítási jelenet ismert, tipikus: ezen a vidéken is hallottak már Jézus tetteiről, ez magyarázza a betegek tömeges odavitelét. A hit feltétlensége és a betegek alázata fejeződik ki abban, hogy Jézustól csak annyit kérnek: érinthessék ruhája szegélyét. Mindez Jézus tudtával történik, tehát a folyamat személyes, és a betegek ismét mind meggyógyulnak.

Imádkozzunk, a tanítványok példáját követve hívjuk mi is segítségül az Úr Jézus Krisztust: Ments meg, Urunk! Közös kiáltásunk ez, amikor tovább kell indulni életünk útján, amikor már nem lehet visszafordulni, amikor már csak előre lehet haladni. Közös kiáltásunk ez, amikor életünk felett „beesteledik az ég”, amikor „hullámok rémítenek” (769. dicséret 2. verse), amikor „ellenszelünk” van, amikor a „rémek és más idegen hatalmak kísértenek” Urunk megpillantása helyett. Ments meg, Urunk! Így kell kiáltanunk: mert nem könnyebb, hanem nehezebb lesz az ember élete, ha Jézus Krisztussal jár; de boldogabb, szebb lesz az ember élete: és csak így lehet élni, csak így érdemes élni! Az Urat követve Isten akarata a mérce; még több a kísértés, még nagyobb a harc, de ez a harc a hit harca! Tehát kiáltanunk kell, hogy megmentsen minket az Úr! Kegyelmi állapot, hogy kiálthatunk: Ments meg, Urunk! Nem vízen járni kell, hanem Jézushoz fordulni kell, Őt követni kell és lehet, az Ő kegyelméből. Ez nagyobb csoda még a vízen járás csodájánál is. Jézus Krisztust követve hűen „járunk az élet vizein”, és soha nem veszhetünk bele abba; még akkor sem, ha egyszer majd „itt” elnyelnek a habok. Bízunk hát az Úrban, és ne féljünk! Kiáltunk Őhozzá segítségért, ha süllyednénk! Ő kezet nyújt, hitet ajándékozik, és megerősíti gyenge hitünket.

Augusztus 20., kedd, – Állami ünnep, olvasandó: Mt 15,1–9

„Akkor farizeusok és írástudók mentek Jeruzsálemből Jézushoz, és ezt mondták: Miért szegik meg tanítványaid a vének hagyományát? Amikor ugyanis étkeznek, nem mossák meg a kezüket. Ő így válaszolt nekik: És ti miért szegitek meg Isten parancsolatát a ti hagyományotokért? Mert Isten ezt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat”, és ezt: „Aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bűnhődjék.” Ti pedig azt tanítjátok, hogy aki ezt mondja apjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel kötelességem volna téged megsegíteni – annak nem kell tisztelnie az apját. Így

tették érvénytelenné Isten igéjét a ti hagyományotokért. Képmutatók, helyesen prófétált rólatok Ézsaiás: „Ez a nép ajkával tisztel engem, szíve azonban távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha tanításként emberi parancsolatokat tanítanak.”

Magyarázat:

A színhely nem változik, de a téma: tiszta és tisztátalan kérdése, már átvezet a pogány területeken játszódó következő részekre. Itt egészen világos az, hogy a Jeruzsálemből érkezett farizeusok és írástudók hivatalos megbízással vannak jelen: a tanítás és az életfolytatás tisztaságát ellenőrzik. Törvényszegéssel vádolják Jézus tanítványait, mivel nem tartják meg az ősök hagyományait (ezek eredetileg a mózesi törvényhez fűzött alkalmazó megjegyzések, ezek későbbben elhomályosították magát a törvényt, és egyszerű népszokásokat a törvéynél is fontosabbnak tartottak; ilyen intézkedés az étkezés előtti kézmosás parancsa is). A farizeusok Jézust teszik felelőssé kérdésükkel tanítványai magatartásáért: nem is ok nélkül, mert állandó követői veszik körül, és rabbinak számít. A Mester az írástudók között megszokott módon kérdéssel válaszol, és tökéletes biztonsággal vonja meg a határt a kijelentésbeli parancs, meg az emberi tanhagyomány között. Irányadó csak az első lehet, a második csak magyarázni kívánja azt, de értékét veszti, sőt bűnössé válik, ha amazt elhomályosítja. A felemlített példából világos, hogy ilyenkor a törvény értelmezése a törvény megszegésére csábítja az embert. A szülők iránti kötelességet isteni parancs rendeli el, mégis felmentést adott alóla a papi vezetőség, ha valaki a templom számára ajánlotta fel az ehhez szükséges összeget, és még csak nem is nagyon ellenőrizték, hogy teljesen eleget tesz-e az illető ennek a fogadalomnak. Amikor valaki nem akart segíteni a másikon, akár a saját szülein, vagy bárki más rászorulón, akkor kimondta arra, amivel embertársát megsegíthette volna, hogy az áldozati ajándék. Így a törvényt megtartotta, a segítség elmulasztását Istenre hivatkozva igazolta, lelkiismerete nem vádolta. Ettől kezdve ez a felajánlás érinthetlenné lett, még akkor is, ha sokkal később került felhasználásra a templomi istentisztelet során. Nyilván bevett gyakorlat volt ez Jézus korában, azért említi Urunk ezt a konkrét esetet. Így lett az Isten törvényéből, annak lényegéből, az Isten és emberszeretet parancsából egy olyan hagyományrendszer, amely nemcsak önmaga fennmaradását biztosította, hanem kiváló ürüggyé lett arra, hogy az emberi gyarlóság ezzel elfedje magát. Az ilyen ember mindig valami bevett, „nemes ügy” mögé rejtőzve képviselte önmaga tisztátalan önzését. Valójában nincs az a vallási, hitbeli szabály, gyakorlat, amely felülírhatná az emberszeretet parancsát, nincs olyan istentisztelet, amit elébe tehetnénk az emberszeretnek. A prófétai idézet (Ézs 29,13) messze hangzó figyelmeztetés az egyház jövőjéről, nemzedékei számára, amelyek mindig megpróbálnak azon az úton járni, amit saját korabeli nemzedékének vet szemére Jézus.

Imádkozzunk, kérjük Urunk könyörülő segítségét, hogy szabadítson meg a lelki tisztátalanságból: hiszen a szánkkal sokan tiszteljük Őt, de a szívünk mégis távol van Tőle, és így távol vagyunk egymástól is! Óra hivatkozva, valamint Tőle kapott igékre, hagyományainkra hivatkozva támadunk egymásra, vagy fordulunk el egymástól, mert gyakran úgy hisszük, hogy birtokosai vagyunk a helyes igéértelmezésnek és az igazságnak. És mindeközben úgy gondoljuk, hogy ezen a módon Istent tiszteljük! Ezt ne tegyük. Soha ne legyünk embertelenül hívők; ne tegyük érvénytelenné mások

életében Isten tevékeny szeretetét. Erre mondta az Úr, hogy megvetem ünnepeiteket, és nem telik kedvem áldozataitokban; helyette tanuljatok jót tenni! (Ézs 3,10-17) Döbbenetes ellentmondás, hogy milyen könnyörtelen és kirekesztő tud lenni a hit, ha meg van győződve igazáról. Nem a bizonyosság a baj, hanem az ebből fakadó lelkiület. Könyörödjünk hát, hogy vezessen el minket Urunk a belátásra, a vétkes gondolkodásmód felismerésére, és embertársaink előítéletek nélküli szeretetére, segítségére.

Augusztus 21., szerda, olvasandó: Mt 15,10–20

„Ekkor odahívta a sokaságot, és így szólt hozzájuk: Halljátok és értsétek meg! Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert. Tanítványai ekkor hozzá lépve megkérdezték tőle: Tudod-e, hogy a farizeusok megbotránkoztak, amikor meghallották ezt a beszédet? Ő pedig így válaszolt: Minden növényt, amelyet nem az én mennyei Atyám ültetett, ki fognak gyomlálni. Hagyjátok őket, világtalanok vak vezetői ők! Ha pedig vak vezet világtalant, mind a ketten gödörbe esnek. Péter ekkor ezt kérte: Magyarázd meg nekünk az előbbi példázatot! Ő pedig így szólt: Még mindig értetlenek vagytok? Nem gondoltok arra, hogy minden, ami bemegy a szájon, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe kerül? Ami azonban kijön a szájából, az a szívből származik, és az teszi tisztátalanná az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és istenkáromlások. Ezek teszik tisztátalanná az embert. De az, hogy mosatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.”

Magyarázat:

Ez után a mélyértelmű teológiai tisztázás után rátér Jézus a felvetett konkrét kérdésre, és ismét példázatos formában tanítja, most már az egész tömeget arról: mi nem teheti, és mi teszi tisztátalanná az embert. Senki nem érti a tanítást, de még a tanítványok is méltatlanul élesnek tartják, a farizeusokkal szemben, Jézus szavait. Jézus nem rejti el övéi elől, hogy bármilyen rejtetten és lassan, mégis egyre inkább kiéleződik a válság közte és a farizeusok közt. Ennek nem ő az oka, hanem ellenfelei, de az is bizonyos, hogy Izráel jövőjének nem a farizeusok a letéteményesei, hanem Jézus és követői. Izráel vezetőin beteljesedik minden idők félrevezető vezetőinek ítélete: a félrevezetettekkel együtt tántorognak azon az úton, amely a kárhozatba vezet. A feszült légkört Péter kérdése oldja fel: erre válaszolva Jézus egyszerű szavakkal magyarázza meg az iménti példázatot. A tisztasági szabályok túlmutatnak önmagukon: életünk belső tisztaságának külső, emlékeztető jelei. A farizeusi kegyesség ezek öncélú hajszolásába vetette bele magát teljes erejével, és azt hitte, hogy így elterelheti Isten figyelmét életének erkölcsi csődjéről. Ezért fokozza Jézus a végsőkig a példázat magyarázatát: a tisztátalan kézzel való evés nem szentségteleníti meg életünket, hanem csak az a szenny, amely szívünket tölti el, és onnan árad ki környezetünkbe. Aki eljut az élet valóságáig, annak nincs szüksége a valóság képeire. Aki erkölcsi tisztaságban él, annak a külsőséges szabályok terén teljes a szabadsága: ezek nem árthatnak neki, mint ahogyan a szabályok gondos megtartása sem használt, ha csak túl nem látott a szabályon, el egészen igazi mondani valójáig.

Imádkozzunk, adjunk hálát azért, hogy megváltó Urunk nem csupán tanította, hanem élte is a mennyei Atya akaratát. Ő nem azért jött, hogy erkölcsileg kioktasson minket, hanem a saját életén át mutatta meg nekünk, hogy mi az igazi tisztaság. És éppen a tisztaság kérdése az a terület, amely alázatossá teszi az embert Isten előtt. Isten Fia tisztaságára tekintve döbbenünk rá arra, hogy milyen tisztátalanok vagyunk mi, mindnyájan. Őelőtte nincs különbség, valahányan kegyelemre szorulunk! Bár a tisztaság látszata is fontos, de önmagában kevés! Kérjük Urunkat, hogy gyomláljon ki belőlünk „minden növényt, amit nem a mennyei Atya ültetett el”. Ő adjon a szívünkbe alázatot, mert sajnos senkinél sem vagyunk különbek, noha lehet, hogy tisztességesebb életet élünk sokaknál, és nincsenek nyilvánvaló bűneink. Mindenekelőtt pedig adja nekünk az Ő kegyelmét, amely újjászül, megtisztít, és folyamatosan átmos, ebben a sokféle szennyeződéssel terhelt világban.

Augusztus 22., csütörtök, olvasandó: Mt 15,21–28

„Jézus azután elment onnan, és visszavonult Tírusz és Szidón vidékére. És ekkor egy kánaáni asszony, aki arról a környékről jött, így kiáltozott: Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam! Leányomat kegyetlenül gyötri a gonosz lélek! Jézus azonban nem válaszolt neki egy szót sem. Erre odamentek hozzá a tanítványai, és kérték: Bocsásd el, mert utánunk kiáltozik. De ő így felelt: Én nem küldtettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhainhoz. Az asszony pedig odaérve leborult előtte, és ezt mondta: Uram, segíts rajtam! Jézus erre így válaszolt: Nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak. Az asszony azonban így felelt: Úgy van, Uram! De hiszen a kutyák is esznek a morzsákból, amelyek gazdájuk asztaláról hullanak. Ekkor így szólt hozzá Jézus: Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod! És meggyógyult a leánya még abban az órában.”

Magyarázat:

A szír Fönícia vidékére megy Jézus, és útközben egy erről a vidékről való asszony áll eléje. Máté evangéliuma nem „szíroföníciainak” nevezi, hanem kánaáninak: azzal a jelzővel illeti, amellyel az ószövetségi Izráel jelölte a körötte élő pogány népeket. Most ez az Izráelben lenézett pogány asszony a választott népet megszegyenítő hittel fordul Jézushoz, és démoni megszállottságban gyötrődő leánya számára kéri gyógyító segítségét. Ahogy Jézust megszólítja, abból a hit tisztázottsága tűnik ki (Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam!), kérésének tartalma pedig azért is nagyon beszédes, mert nem önmaga, hanem leánya számára kéri a segítséget. Jézus először nem válaszol a kérdésre. Azután a tanítványok sürgetése ellenére válaszol rá, de elutasító szavakkal. Amikor az asszony megdöbbenően mély hitét ez a két súlyos próba sem tudja megtörni, akkor Jézus végül egy szólás-mondással adja eléje az utolsó próbát, és az asszony hite ezt a próbát is kiállja. Megfejtí a példázatot, nem emberi bölcsessége segítségével, hanem Jézus iránti megingathatatlan bizalma révén. Az Úr, Dávid Fia, a világ Megváltója minden lehet, csak szívtelen nem! Ha pedig ez így van, akkor az általában megvető „kutya” megjelölést nem elutasításnak szánja, hanem be akarja őt vele fogadni Izráel családjába: mindegy, hogy milyen helyen; mindegy, hogy a maradékra hívja vendégnek. Íme: Isten ígéje titkának megértéséhez nem értelmünk, hanem átadott életünk által vezet az út, és ha így értjük meg Isten ígéjének titkát, a jutalom nem maradhat el.

Imádkozzunk, kérjük Istent, hogy adjon a szívünkbe olyan hitet, mint amilyen a kánaáni asszonyé volt. Olyan hitet, amely mindig, kitartóan kopogtatva, ráhagyatkozik az Úr kegyelmére! Ez a kegyelem hatalmas, gyógyító, szabadító kegyelem. Legyen számunkra követendő példává ez az asszony, aki Jézus hallgatása és kétszeres kemény elutasítása ellenére sem szűnt meg hitének bizonyosságával és kitartásával kopogtatni az Úr kegyelménél. Kérjük Istent, hogy el tudjuk fogadni, ha próbára teszi hitünket, mert Ő megpróbálhatja tanítványai hitét, hogy meggyőződjön hitük valóságáról. Jézus elutasítása is próbatétel volt, de a hit embere mindvégig kitart (Mt 24,13). Adjunk hálát az Úrnak, hogy az Ő kegyelméből egy morzsa is elegendő az életünk helyreállításához. Mert e morzsányi kegyelem: gyógyulás; a maradandó gyógyulás pedig az örök élet.

Augusztus 23., péntek, olvasandó: Mt 15,29–39

„Jézus azután eltávozott onnan, elment a Galileai-tenger mellé, felment a hegyre, és ott leült. Nagy sokaság ment hozzá, és bénákat, nyomorékokat, vakokat, némákat és sok más beteget vittek magukkal. Ezeket Jézus lába elé tették, ő pedig meggyógyította őket. A sokaság pedig csodálkozott, amikor látta, hogy a némák beszélnek, a nyomorékok egészségesek lesznek, a bénák járnak, a vakok pedig látnak, és dicsőítette Izráel Istenét. Jézus ekkor odahívta tanítványait, és így szólt: Szánakozom a sokaságon, mert már három napja velem vannak, és nincs mit enniük; éhesen pedig nem akarom őket elbocsátani, nehogy kidőljenek az úton. Tanítványai így válaszoltak: Honnan volna itt a pusztában annyi kenyérünk, hogy jóllakassunk ekkora sokaságot? Jézus megkérdezte tőlük: Hány kenyereitek van? Ők így feleltek: Hét, és egy kevés halunk. Miután megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a földre, vette a hét kenyeret és a halakat, hálát adva megtörte, és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak. Mindnyájan ettek és jóllaktak, azután hét kosarat szedtek tele a maradék darabokkal. Akik pedig ettek, négyezren voltak férfiak, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva. Ezek után Jézus elbocsátotta a sokaságot, beszállt a hajóba, és lement Magadán vidékére.”

Magyarázat:

Bár földrajzi adatokat nem közöl Máté, mégis arra kell gondolnunk, hogy pogány vidéken marad Jézus továbbra is (31. v.: „Izráel Istene”; 39. v.: Magadan városnév említése miatt). Munkája itt is ugyanúgy folyik, mind eddigi környezetében: a hegyen, imádságos magányában készül további munkáira; ismét tömegesen viszik hozzá a betegeket, és ő valamennyit meggyógyítja; a tömeg válasza itt is az, hogy döbbsen csodálkozással nézi a gyógyulásokat, és az ember Jézus cselekedeteit látva dicsőíti Izráel Istenét, aki íme, a pogányoknak is Atyjává lesz. Csekély motívumbeli különbségekkel megismétlődik ezen a vidéken a tömeg élelemmel való megelégtetése is, ugyanúgy, mint az előző fejezetben (Mt 14,13–21). Most Jézus szavai indítják meg az eseményeket, de a tanítványok értetlensége teljesen ugyanúgy jelentkezik, mint korábban. Jézus most a tanítványok bevonásával végzi el a csodás megelégtetést, még ha a számadatok ezúttal nem is ugyanazok. A végeredmény is ugyanúgy jelzi a jel nagyságát, mint amott, csak itt nem 12, hanem 7 kosárról esik szó. Kisebb a tömeg is: „csupán” négyezren vannak, de az itt is említve van, hogy asszonyok és gyermekek

Budapest-Kálvin Téri Református Egyházközség Hírlevele

ebben a számban nincsenek benne. Jézus ezután elbocsátja a megalégített sokaságot: ez vezet át a következő történetre, sőt részben már ahhoz is tartozik.

Imádkozzunk, adjunk hálát Istennek azért, hogy Jézus Krisztus mindig gondol ránk: szánakozik betegségektől, testi-lelki hiányoktól terhes, „instabil” életünkön. Lehetne sorolni, hányféleképpen inog az életünk, és hogy mi mindent jelent ez a szánakozás ránk nézve... Jézus Krisztus szánakozik azon, amivé lett az életünk: „a pusztában” küzdünk, éhezünk, szomjazunk, a magunk erejében bízva kidőlünk, megbetegszünk, meghalunk. De szánakozik tanítványai tehetetlenségén is, mert nem tudják jóllakatni az éhes sokaságot. Hálásak lehetünk azért is, hogy Jézus nemcsak szánakozik; hanem megszán, sőt, isteni hatalmával cselekszik, segít, megoldást és szabadulást ad; majd értünk maghalva és feltámadva megvált, azaz végérvényesen megszabadít bennünket. – Dicsőítsük Istent, hogy nekünk ilyen Megváltónk van, Aki nem enged végleg „kidőlni” minket! A sokaság csodálkozott a sok beteg meggyógyításán, a sok, kimerült és éhes ember megalégítésén, ezért dicsőítették a mennyi Istenét. Ők észrevehették a csodát, és dicsérhették ezért az ajándékozó Urat! Mi ennél is sokkal többért magasztalhatjuk az Urat; hiszen ha Ő itt, e földi életben már nem segít meg, ha itt, e világban már enged „kidőlni”, mi akkor is dicsérjük Őt; mert örökkévaló, maradandó gyógyulásunk és megalégítésünk van, amelyben már soha nem betegszünk meg és soha nem éhezünk meg, ahol már nincs többé sem fájdalom, sem jajkiáltás, sem halál és könnyek...

Augusztus 24., szombat, olvasandó: Mt 16,1–12

„A farizeusok és a szadduceusok odamentek, hogy kísértsék őt, és kérték, hogy mutasson mennyei jelt nekik. Ő azonban így válaszolt nekik: Napnyugtakor azt mondjátok, hogy szép idő lesz, mert vörös az ég. Reggel pedig, hogy ma zivatar lesz, mert vörös és borús az ég. Képmutatók! Az ég színét meg tudjátok ítélni, az idők jeleit pedig nem tudjátok? Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt kíván, de nem adatik neki más jel, csak Jónás próféta jele. Ezzel otthagya őket, és elment. Amikor a tanítványok átmentek a túlsó partra, elfelejtettek kenyeret vinni magukkal. Jézus így szólt hozzájuk: Vigyázzatok, és óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászatától! Ők pedig így gondolkodtak magukban: Nem is hoztunk kenyeret! Tudva ezt Jézus, így szólt hozzájuk: Miért gondolkodtok magatokban azon, ti kicsinyhitűek, hogy nincs kenyerek? Még mindig nem értitek? Nem emlékeztek az ötezer ember öt kenyérére, és arra, hány kosárra valót szedtetek össze? A négyezer ember hét kenyérére sem emlékeztek, és arra sem, hány kosár maradékot szedtetek össze? Miért nem értitek meg, hogy én nem kenyérről beszéltem nektek? Óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászatától! Ekkor megértették: nem azt mondta, hogy a kenyér kovászatától óvakodjanak, hanem a farizeusok és szadduceusok tanításától.”

Magyarázat:

Feltűnő, hogy farizeusok és szadduceusok együtt mennek Jézushoz. Hogy miben egyek, az kérdésükből kitűnik: azt akarják, hogy Jézus olyan jellel igazolja messiási küldetését, amely független a hittől, és nem igényel személyes döntést az embertől. Jézus válasza egy példázattal kezdődik. Ez a példázat arra utal, hogy amint az ember

a természet életében ösztönösen használja természetes eszét és tapasztalatait a szeme láttára megmutató jelek magyarázatára, úgy kellene Izráel lelki vezetőinek jel követelése helyett a megmutató jeleket figyelniük, ezeket hitbeli ösztönükkel és tapasztalataikkal magyarázniuk. A válasz csattanója ismét a Jónás jelére való utalás (mint korábban a Mt 12,39-ben), Jézus távozása pedig azt fejezi ki, hogy nem látja értelmét további beszédnek: nincs közös tárgyalási alapjuk. – Az 5. v. megjegyzése, hogy a tanítványok elfelejtettek kenyeret vinni magukkal, átvezet minket az újabb jézusi figyelmeztetéshez, amelyben ismét a farizeusok és szadduceusok önelégültségétől és gögjétől óv Jézus. Egészen különös az elbeszélés alapjául szolgáló kettősség: a tanítványokat teljesen betölti a földi táplálék körüli gond, Jézus pedig állandóan benne él az Isten országával kapcsolatos gondolatok körében. Ebből adódik az a jellegzetes „kétféle beszéd”, amelyben ugyanazok a szavak más jelentenek a tanítványoknak, mint az Úrnak (a görög nyelvű bibliai szövegben a kovással sült kenyér neve – egy igen gyakran használt hasonlattal – valamilyen erjesztő, tovaterjedő emberi magatartást vagy tanítást is jelenthet). A félreértésnek csak azzal tud véget vetni Jézus, hogy az általa mondott példázat kulcsszavát: a „kovászt”, a nemrégiben tett kenyérszaporítás jelére való erőteljes utalással magyarázza meg: ennek nyomán végre világosság támad tanítványai értelmében, mert megvilágosodott a szívük.

Imádkozzunk, adjunk hálát Jézus Krisztusnak, hogy Ő már eddig is igen sok jelet tett. Máté evangéliuma most olvasott fejezetéig számos csodáról kaptunk híradást. Felsorolni is elég lenne, – és mindez mégsem elég! Sokan újabb és újabb jeleket kérnek, várnak Jézustól. Mi azonban hálásak lehetünk azért, hogy Urunk kegyelméből már tudhatjuk: Krisztus keresztje és feltámadása a legnagyobb jel, a Jónás próféta jele. Nincs ennél nagyobb jel, és ennél több jelre nincs szükségünk. Isten elment értünk a legvégsőig. – Nagy nyomorúságunk, hogy időnként mégis baj van az emlékezetünkkel. „Nem emlékeztek a kenyerekre?” – kérdezi ma is Jézus. Nem emlékeztek szavaimra („Bízzatok, én vagyok, ne féljete!” – Mt 14,27) és tetteimre? „Még mindig nem értitek?” Boldog az az ember, aki nemcsak emlékezik az Isten Krisztusban beteljesedett ígéreteire, hanem naponta élő kapcsolatban van a feltámadott Úrral. Aki rábízta az életét, az mindent „ért”.

ÉLETÜNK ESEMÉNYEI

Hétközi programjaink, alkalmaink ...

augusztus 15. és 22., csütörtök, 17 óra – Nyitott templom sorozat

A Nyitott templom sorozat, amely magába foglalja az orgonakoncertet, istentiszteletet és templomtúrát. Az istentisztelet és a templomtúra magyar és angol nyelven hangzik.

Várjuk szeretettel!

Kapcsolat

LELKÉSZI HIVATAL

A Lelkészi Hivatal a templom jobb oldalán található udvaron keresztül közelíthető meg, bejárata a templom mögötti épületben van.

Várjuk szeretettel személyesen az alábbi időpontokban:

Hétfő: 10-13 óráig

Kedd: 9-12 óráig

Csütörtök: 14-17 óráig

Ebben az időben **az alábbi telefonszámon érhet el bennünket: 06-30-632-0789**

Keressen bennünket bizalommal keresztelővel, esküvővel, temetéssel kapcsolatban. Itt jelentkezhetsz konfirmációs előkészítésre is. Tegye fel bátran kérdéseit a lelkészeknek!

ELÉRHETŐSÉGEK

E-mail: budapest-kalvin.ter@reformatus.hu **Honlap:** www.kalvinteriref.hu

Telefon: 06-30-632-0789 a lelkészi hivatal ügyeleti rendjében!

Telefonügyelet a 06-30-256-6248 vagy a 06-30-122-85-29 számon **az alábbi időpontokban:**

Hétfő: 13-17 óráig

Kedd: 12-17 óráig

Szerda: 9-17 óráig

Csütörtök: 9-14 óráig

Péntek: 9-17 óráig

ADOMÁNYOK

Mivel egyházközségünk kiadásai havi rendszerességgel kerülnek kifizetésre, kérjük testvéreinket, hogy egyházfenntartói járulékukat is havi rendszerességgel juttassák el nekünk. Javasoljuk, hogy rendelkezzenek rendszeres havi banki átutalásról. Közleménybe írják be nevüket, és hogy „egyházfenntartói járulék”.

OTP Banknál vezetett számlaszámunk: 11707024-20107972

IBAN: HU21 1170 7024 2010 7972 0000 0000

BIC (SWIFT) KÓD: OTPVHUHB

További részletek honlapunkon: www.kalvinteriref.hu

*»Tudjuk pedig,
hogy aki szűken vet, szűken is
arat,
és aki bőven vet, bőven is
arat. Mindenki úgy adjon,
ahogyan előre eldöntötte
szívében,
ne kedvetlenül vagy
kényszerűségből, mert „a
jókedvű adakozót szereti
Isten”!«*

2Kor 9, 6–7